واکسین د مالوماتو بیانیه

Many vaccine information statements are available in Pashto and other languages. See www.immunize.org/vis

د واکسین د معلوماتو اړوند ډیری بیانونه په پښتو او نورو ژبو کې موجود دي. www.immunize.org/vis وګورئ.

د انفلونزا د هیموفیلوس د b ډول (Hib) واکسین: هغه څه چې تاسو باید پرې پوه شئ

1. ولې واکسین وکړو؟

د Hib واکسین کولای شي چې **د انفلونزا د هیموفیلوس د b ډول (Hib) ناروغۍ مخنیوی وکړي.**

د انفلونزا د هیموفیلوس b ډول کولای شي چې د مصابیتونو د بېلابېلو ډولونو لامل وګرځي. دغه مصابیتونه معمولاً 5 کلنو څخه ښکته عمر لرونکي ماشومان اغیزمن کوي مګر هغه لویان چې ټاکلي طبي شرایط ولري هم اغیزمن کولای شي. د Hib بکتریا کولای شي چې د خفیفي ناروغۍ، لکه د غوږ مصابیتونه یا برونشیت لامل وګرځي، یا کولای شي چې د شدیدي ناروغۍ، لکه د وینې د مصابیتونو لامل وګرځي. د Hib مصابیت، چې"د Hib د بریدګرې ناروغۍ" په نوم یادیږي، په روغتون کې درملنې ته اړتیا لري او ځنې وختونه د مړینې پایله لري.

د Hib واکسین څخه وړاندې، په متحده ایالاتو کې له 5 کلنو څخه لږ عمر لرونکو ماشومانو ترمنځ د Hib ناروغي د بکتریایي مننژیت اصلي لامل وو. مننژیت د مغزو او شوکي نخاع د طبقې له مصابیت څخه عبارت ده.
دا د ماغزو د زیان او کوڼوالي لامل ګرځیدلی شي.

د Hib مصابیت د لاندې مواردو لامل هم ګرځیدلی شي:
- سینه و بغل
- د ستوني شدید پړسوب چې تنفس کول ستونزمن کوي
- د وینې، مفصلونو، هډوکو، او د زړه د پوښښ مصابیتونه
- مړینه

2. د Hib واکسین

د Hib واکسین معمولاً 3 یا 4 ډوزونو کې (د برانډ په پام کې نیولو سره) ورکول کیږي.

کوچنیان معمولاً خپل د Hib واکسین لومړی ډوز د 2 میاشتو په عمر کې ترلاسه کوي او د دغه واکسین لړۍ معمولاً د 12-15 میاشتو په عمر کې بشپړوي.

هغه ماشومان چې عمر یې د 12 میاشتو او 5 کلونو تر منځ وي او پخوا یې د Hib واکسین بشپړ کړې نه وي ښایي د Hib واکسین 1 یا ډیرو ډوزونو ته اړتیا ولري.

له 5 کلونو څخه ډیر عمر لرونکي ماشومان او لویان معمولاً د Hib واکسین نه ترلاسه کوي، مګر دا واکسین ښایي د توري د لرې کولو له عملیاتو څخه وړاندې، یا د هډوکو د مغزو له کښت څخه وروسته، د هغو خلکو په ګډون چې د حجرې د نیمایي دایرې ناروغي ولري، د هغو لویو ماشومانو یا لویانو لپاره وړاندیز شي چې توری یې تخریب شوي وي یا لرې شوی وي. د Hib واکسین ښایي د هغو 5 څخه تر 18 کلنو افرادو لپاره وړاندیز شي چې په HIV اخته وي.

د Hib واکسین ښایي د یو خپلواک واکسین په توګه، یا د ترکیبي واکسین (هغه ډول چې له یو څخه ډیر واکسینونه په یوې پیچکارۍ کې یو ځای کوي) د برخې په توګه ورکړل شي.

د Hib واکسین ښایي لکه د نورو واکسینونو په څېر په ورته وخت کې ورکړل شي.

3. د خپل روغتیایي پاملرنې چمتو کونکي سره خبره وکړئ

خپل چمتو کونکي ته ووایئ که چېرې د واکسین تطبیق کونکی کس:
- د Hib واکسین له مخکیني ډوز څخه وروسته یې یو **الرژیکي غبرګون څرګند کړی وي**، یا یې کومه **شدیده، د ژوند ګواښونکې الرژي څرګنده کړې وي**

په ځنو مواردو کې، ستاسو د روغتیایي پاملرنې چمتو کونکی ښایي پریکړه وکړي چې د Hib واکسین تر راتلونکې لیدنې پورې وځنډوي.

د کوچنیو ناروغیو لکه زکام لرونکي کسان، ښایي واکسین شي. هغه کسان چې لږ یا ډیر ناروغ دي باید په معمول ډول سره د Hib واکسین له تطبیقولو څخه وړاندې د صحتمنده کیدو تر مودې پورې صبر وکړي.

ستاسو د روغتیایي پاملرنې چمتو کونکی تاسو ته لا ډیر مالومات درکولای شي.

U.S. Department of Health and Human Services
Centers for Disease Control and Prevention

4. د یو واکسین د غبرګون خطرونه

- د Hib واکسین له تطبیقولو څخه وروسته د تزریق په ځای کې سوروالي، ګرمي، او پړسوب رامنځته کیدلې شی.

خلک کله نا کله، د واکسین کولو په ګډون، له طبي اقداماتو څخه وروسته بېهوښه کیږي. که چېرې تاسو د ګنګس توب یا د لید د بدلونونو یا غوږونو کې د زنګ د آواز احساس کوئ، پدې اړه خپل چمتو کونکي ته ووایئ.

له هر ډول درملو سره، د یو واکسین لپاره خورا لرې چانس شتون لري چې د شدید الرژیکي غبرګون، یا بل جدي زیان، یا مړینې لامل وګرځي.

5. که چېرې کومه جدي ستونزه شتون ولري نو څه؟

وروسته لدې چې واکسین شوی کس کلینیک پرېږدي پدې صورت کې یو الرژیکي غبرګون رامنځته کیدلې شي. که چېرې تاسو د جدي الرژیکي غبرګون علایم (التهابونه، د مخ او ستوني پړسوب، تنفس کې ستونزه، د زړه چټک ضربان، پرکالتوب، یا کمزوري) وګورئ، له **9-1-1** شمېرې سره اړیکه ونیسئ او اړونده کس تر ټولو نژدې روغتون ته ورسوئ.

د هغو نورو علایمو لپاره چې تاسو اندېښمن کوي، د خپلې روغتیایي پاملرنې له چمتو کونکي سره اړیکه ونیسئ.

د نا مطلوبو غبرګونونو په اړه باید د واکسین د نامطلوبو پېښو د راپور ورکولو سیستم (VAERS) ته راپور ورکړل شي. ستاسو د روغتیایي پاملرنې چمتو کونکی به دا راپور ثبت کړي، یا دا کار تاسو په خپله ترسره کولای شئ. د VAERS له وېب پاڼې څخه په www.vaers.hhs.gov کې لیدنه وکړئ یا له **1-800-822-7967** شمېرې سره اړیکه ونیسئ. VAERS یوازې د غبرګونونو د راپور ورکولو لپاره دی، او د VAERS کارکونکي غږي طبي مشوره نه ورکوي.

6. د واکسین د زیان د جبران ملي پروګرام

د واکسین د زیان د جبران ملي پروګرام (VICP) یو فدرال پروګرام دی چې هغو کسانو ته د جبران لپاره جوړ شوی دی چې د ځاکلو واکسینونو پواسطه زیانمن شوي وي. د واکسین د تطبیق له امله د ادعا شوي زیان یا مړینې په اړه ادعاوې د ثبت کولو لپاره د وخت محدودیت لري چې د دوه کلونو په اندازه دی. د VICP له وېب پاڼې څخه په www.hrsa.gov/vaccinecompensation کې لیدنه وکړئ یا **1-800-338-2382** شمېرې سره اړیکه ونیسئ ترڅو د دې پروګرام او د ادعا د ثبتولو په اړه مالومات تر لاسه کړئ.

7. زه مالومات څنګه ترلاسه کولای شم؟

- د خپلې روغتیایي پاملرنې له چمتو کونکي څخه پوښتنه وکړئ.
- له خپلې سیمه ایيزې یا ایالتي روغتیایي څانګې سره اړیکه ونیسئ.
- د واکسین د بستې او لا ډېرو مالوماتو لپاره د خواړو او درملو د ادارې (FDA) له وېب پاڼې څخه په www.fda.gov/vaccines-blood-biologics/vaccines کې لیدنه وکړئ.
- د ناروغېو د کنټرول او مخنیوي له مرکزونو (CDC) سره اړیکه ونیسئ:
  - د 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO) شمېرې سره اړیکه ونیسئ یا
  - د CDC له وېب پاڼې څخه په www.cdc.gov/vaccines کې لیدنه وکړئ.

Pashto translation provided by Minnesota Department of Health